

ELŐPIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre.....	24 kor.
Félévre.....	12
Negyedévre.....	6
Egy hóra.....	2
Egyes szám.....	8 fillér
Vidékre.....	10

Megjelenik mindennap

korán reggel.

Unnep és vasárnap után is.

Kolozsvár, 1903.

Főszerkesztő: Dr. PAPP JÓZSEF.

UJSÁG

SZERKESZTŐSÉG

KIADÓHIVATAL

Eggetem-utca 7., (Lyceum-nyomda.)

HIRDETÉSEK DIJA:

Féligszög centiméterenként 8 fillér.

Hirdetők és kereskedők kedvezményben részesülnek

Nyitltér soronként 40 fillér.

Hétfő, Szeptember 7.

A bécsi czopf baja.

Kolozsvár, szept. 7.

Meggondolatlanul és könnyelműen vetette ki a hadügyminisztérium a közönség körébe hírül azt a szándékát, hogy ha októberig ujoncot nem kap, a békeleltetés rendes fenntartása végett benntartja tovább-szolgálatra a három évüket kiszolgált katonákat is.

Nyilvánvalóan ijesztgetésszerű ez a dolog. A hadügyminisztérium, mely rendszerint misztikus homályba burkolózva költi el millióinkat, most igen sietett ennek a szándékának a közreadásával.

Abban a hitben voltak, hogy ettől majd az ellenzék megijed és leszerel. Azt hitték, hogy ezzel kivesszük a fejtűt az ellenzék kezéből, mert a benntartott katonák, azok szülői és hozzátartozói az ellenzékét fogják okolni az egész dologért. Hogy ő miatta történik a kegyelmes hadügyminisztérium haragja, amiért nem szavazták meg idején az ujoncokat.

A kísérlet azonban balul ütött ki. A puská hátrafelé sült. Nagyvárad város törvényhatósága előtt már ott az indítvány, hogy a hadügyminisztérium törvénytelen szándékai ellen emelje föl szavát a törvényhatósági bizottság. Mert nyilvánvaló, hogy csak a törvény elcsavarásával lehet annak a rendeletnek törvényes szint adni. Valószínű sőt bizonyos, hogy ezt a példát más törvényhatóságok is követni fogják s amint a harcok ezen el szokta veszteni a csatát az osztrák hadügyminisztérium, úgy veszt el most ezzel a kétségbeesett kísérletével is.

S mi több, nemcsak Magyarországon, hanem Ausztriában is készült ellene tüntetés. Hirt adtunk már róla tegnap, hogy Triestben maguk a katonák lázadtak fel a legelőbb rájkrixkrax ellen és tüntetésüket helyeselte a polgári lakosság. S mint hír van róla, a budapesti ezredekben is forrongásoknak nyomai vannak, amelyek föltétlenül kitörnek akkor, ha a szabadságlandók erőszakos visszatartása tényleg megtörténik.

Hát ime, ez az eredménye a nagyhangú fenyegetőzésnek. A bécsi czopf mindig bécsi czopf marad s azt hiszi, hogy ha ő ami adónkból vett cifra kardjára üt, minden elcsúsz, még a falevelek sem mennek mozogni. Ohó! Ez a világ elmult. Nem kardjogok parancsolnak, hanem a népjog. Persze ezt a hadügyi minisztérium nem ismeri. Vagy ha ismeri is, az neki smarrn. Neki minden civilizációs smarrn. A civilizációnak csak a pénze jó, abból parádézni és aranygalléroskodni lehet s kellemes is — hanem azután a civilizációs ne merjen kukkanni, mert a kegyelmes hadügyminisztérium a tulajdon fiait vezényli ki ellene.

Ez a föltételezés volt eddig, de nem lehetséges ezután, amidőn már a hadsereg tagjai is elégtelenek. Eddig is azok voltak, de nem merték mutatni. A katonai igazságszolgáltatás középkori barbárságai megrémítették őket eddig. Ma már ez sem használ. Ma már ez sem hat. Ki parancsol tehát, kegyelmes hadügyminiszter ur? A mi adónkból szerzett cifra kard, vagy a népjog?

Bizony az utóbbi. A láncok lehullottak, a szemek fönyilnak és látni kezdenek az eddigi vakok. És egyesek feláldozzák magukat a közért s a köz pedig meggya a maga útján a boldogulás után, amelynek neve: Népjog.

A magyar orvosok és természetvizsgálók nagygyűlése.

Első nap.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, szept. 6.

A tegnapi napon már komoly munkába fogtak a vándorgyűlés tagjai. Tegnap délelőtt tíz órakor tartották meg ugyanis az ünnepélyes megnyitó közgyűlést a tudomány egyetem aulájában. Délben bankett volt, délután a gazdasági kiállítást tekintették meg és este diszlocadás volt a színházban. részletes tudósításunk a következő:

Az aulában.

Már jóval 10 óra előtt nagy és előkelő közönség gyűlt össze az egyetemi aulában, a vándorgyűlés megnyitó közgyűlésére. Nemcsak az idegeneket, de Kolozsvár tudomány kedvelő közönségét is ott láttuk a közgyűlésen, melyet pontosan 10 órakor nyitott meg gróf Eszterházi Kálmán, meleg szavakban üdvözölve a vándorgyűlés tagjait. Utána Szacsina Géza polgármester üdvözölte a város nevében a megjelenteket.

Majd Apáthy István rektor az egyetemet, Hoor Károly az orvosi kar és Fabinyi Rudolf a matematikai és természettudományi kar nevében üdvözölte a vándorgyűlést.

Ezután Boross György titkár a vándorgyűléshez beérkezett üdvözlőlevelet olvasta fel. A vándorgyűléshez üdvözlőlevelet küldtek: Kolozsvármegye, gróf Kuun Géza, Berzevics Albert, Hegedűs Sándor, Magyar Tudomány Akadémia, Nemzeti Múzeum, Kir. Orsz. Balneológiai Egyesület, Kir. Alkalmazási főiskola, Szepesi Orvos és Gyógyászati Egylet, Budapest székes főváros tanácsa, Debrecen sz. kir. város tanácsa, Délmagyarországi Természettudományi Társulat és a budapesti Önkéntes Mentő-Egyesület stb.

Elnök felhatalmazást kapott arra, hogy az üdvözlőlevelet a vándorgyűlés nevében megköszönje.

Ezután dr. Prochmon József főtitkár olvasta fel terjedelmes évi jelentését, melyet lekes éljénzés közepette vett tudomásul a közgyűlés.

Utána dr. Szabó Dénes, udv. tanácsos, egyetemi tanár tartotta meg Kovács József előadását. A tartalmas előadást mindvégig érdeklődéssel hallgatta meg, még a laikus közönség is végül viharosan megtapsolták a tudós tanár előadását.

Végül dr. Apáthy István mutatott be a mikromilliméter világából nagyon érdekes és tanulságos dolgokat, melyeket szintén nagy tetszéssel fogadtak a közönség.

Az elnök zárószavai után a közgyűlés fél 1 óra tájban befejeződött. A vendégek szétszóróztak, hogy újból összekelüljenek a déli két órára kitűzött banketten.

A bankett.

Már félkettőkor délután gyülekeztek a vándorgyűlés tagjai a sétateri kiosk szépen felszerelt asztalai mellé. Lett azonban fél három is, mire a hét, virágos asztal teljesen megtelt. Tudós, komoly urak, professzorok, orvosok és elegáns, fényes hölgyközönség tarkította a „komoly urak” gyülekezését. — És minden asztal mellett megindult a kedélyes társalgás és rövidesen megindult a társas-ebéd is, ruinek étrendje a következő volt:

Zöldség-leves,

Vad krockettek pikáns mártással,

Tüzdelt angol bélszín,

Zöld borsó és virágkelel,

Vegyes szárnyas salátával,

Álmás és turós béles.

Sajtok,

Fekete kávé.

A harmadik fogás alatt felállott gróf Eszterházi Kálmán orsz. gyűl. képv. a vándorgyűlés elnöke és rövid beszédében a királyt üdvözölte, kihez a nemzet hite, reménye és szeretete fűződik. Beszéde után a zenekar Kolesy Himnuszát játszotta, mit a közönség álva hallgatott végig, ki-ki lelkesülten utána dudolva a szent dallamot. Most dr. Chyzer Kornél, min. tan. közegészségügyi felügyelő emelkedett szólásra, a vándor gyűlésnek célját és hasznát fejtegetvén, melyek különösen a magyar hazában valóságos misztériumok helyettesek a természettani tudományok terjesztése folyamán fölolvasta az 59 év előtt itt tartott vándorgyűlésen gróf Teleki József, a magyar tud. akadémia elnöke és Erdély fő-kormányzója által tartott magvas szónoklat egy részét, kinek akkori szavait a jelen négyesen beigazolta. A mostani gyűlés elnöke és díszelő gróf Eszterházi Kálmánra emeli poharát s életi őt a hazá, a tudomány s az Erdélyi múzeum egyetel javára. Ruffy Pál, a gyermekmenhelyek országos főfelügyelője hazafias szavak után emelte poharát a város díszességére, boldogulására és hazafiságára.

Dr. Schächter Miksa, az országos név sebész-tanár, Erdélynek a tudomány révén

beálló aranykorára, Szacsina Géza polgármester a választmány elnöke s a vándorgyűlés összes tagjaira kívánta az Isten áldását, abbéli reményének adván kifejezést, hogy egy újabb kolozsvári vándorgyűlést tíz éven belül érnek meg a város falai. Dr. Löw Sámuel Wlascics Gyula vallás- és közoktatásügyi minisztert üdvözölte, mint a kinek az itteni egyetem fényes berendezése köszönhető. Vasárnapi Zoltán felköszöntője után Lakits Ferencz a kolozsvári hölgyekre bízta poharát, mire Szabó Dénes szellemes tőszójában a vándorgyűlés lelkes tisztikaráról emlékezett meg, kik hónapokon át szorgos munkával készítettek elő a kongresszus perdülő gépeinek minden kis csavar részét is. Az ő közönsége volt az utolsó. Ekkor már a feketekávé szolgált fel a pi. cérsereg s Csikai Gyurka rázendített a Rákóczi-induló hangjaira. A társaság fölkezdett és átvonult a gazdasági kiállításra.

Nagy érdeklődéssel tekintették végig a vándorgyűlés tagjai a gazdasági kiállítást. Míg a gyűlés férfi tagjai az állat és gépkiállítás iránt érdeklődtek melegebben, addig a hölgyek nagy kíváncsisággal nézték a kiállítás bizottságának kalauzálása mellett a baromfi kiállítást, egyesek különösen figyelemmel és szeretettel nézve végig a galambok osztályát, míg mások a tényleges baromfiakat kritizálták meg műterő tapasztalások nyomán. A kiállítás megtékinzése után a színházban adtak találkozózt egymásnak a vendégek. A színházban

A cigány

került színi, diszlocadásul a magyar orvosok és természetvizsgálók tisztelőre. Bevezetőül a zenekar, Stephanides Károly szakavatott vezetésével „Hunyadi László” nyitányt adta elő s ekkorra már zsufoltság megtelt a nézőtér előkelő közönséggel, melynek legnagyobb részét a vendégek tették. A cigány előadást újra kizárólag Tótvölgyi Margit és Szentgyörgyi István kiváló játéka emelte díszlocadásá. Szentgyörgyi ezzel a szerepével maradandó nyomot hagy minden néző szívében.

Ezzel a szereppel bemutatkozott már a fővárosi közönség előtt is és tegnap este újra is megmutatta, hogy ő az élő magyar színeszék legnagyobbja. Tótvölgyi Margitot pedig egyelőre ez az egy szerep is a nagy művészköz köz tudná emelni. Igaz, mely, lélekéből fakadt játéka oly hatást tett a közönségre, hogy Szentgyörgyivel együtt, nyílt színen is, felvonások után pedig nyolckilenczer is zúgó tapsok és éljénzések hívták ünnepelve a lámpák elé. Ezután, azonban újból is orvoslást kell emelnünk a kar némi tagjának erőszakos előtréberkedése s a karzat folytonos izléstelen terrorizmusa ellen, mely állandó zajos, lármás nézet- és véleménynyilvánításaival tegnap is megbőrározta a közönséget.

A mai nap programja.

A mai nap programja a következő: Délelőtt fél 9 órakor. Az orvosi szakcsoport megnyitása a központi egyetem IV. sz. tantermében (I. emelet). A megnyitót tartja dr. Lechner Károly, m. kir. udvari tanácsos, egyetemi ny. rendes tanár: Psychopathia irány a gyógyászatban című előadásával.

Délelőtt 10 órakor: A természettudományi szakcsoport megnyitása az egyetem természettani intézet tantermében (II. em.). A megnyitót tartja dr. Fabinyi Rudolf ny. r. tanár: Tulajdonság és vegyi összetétel című előadásával.

Délelőtt 11 órakor: A társadalomtudományi szakcsoport megnyitása a központi egyetem II. sz. (jogkari) termében (II. em.). Gróf Kuun Géza v. b. t. t., a m. tud. akadémia másodelnöke akadályoztatása miatt a megnyitót Ruffy Pál, min. tanácsos tartja. A társadalom a közigazgatásban című előadásával.

Az egyes szakcsoportok megnyitása után következik megalkulások, illetőleg szakosztályokra való oszlások s ezeknek megalkulása, ülés elnökök, jegyzők, szakválasztmány megválasztása. Délután fél 3—6 óráig sz. kosztályi ülések. Este: tudományos estély a természettani intézet tantermében (II. emelet). Fél 7 órakor: Erdély földi s természeti ritkaságai. Színes, vetített képekkel bemutatja: Dr. Hankó Vilmos tanár.

Az erdélyi gazdasági egylet kiállítása.

A gépkiállítás kitüntettjei.

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsvár, szept. 7.

Élénk, mosgalmas napja volt tegnap is az „Erdélyi Gazdasági Egylet” nagyszerű kiállításának, melyre ugy d. e. mint d. n. t. valóságoslag tolongott a közönség. A kiállításnak a tegnapi látogatója volt, mint az előző kiállításoknak, egész tartamuk alatt. Ez eredmény és a közönség érdeklődésének nagy mérvű megnyilvánulása a legkésebb

dicsőre a kiállítás felett. Tegnap már a vásárlási kedv is szépen megnyilvánult, úgy, hogy e tekintetben sem lesz ok panaszra.

A zsűri megállapította a gépkiállítás díjait, még pedig a következőképen:

Az állami aranyérmét; Böck István gépgyáros által kiállított borsajt nyerte el.

A három állami ezüst érmet kapták: Bächer és Melichár Budapest; Kalmár Zs. utóda Hódmezővásárhely és Mayerszky Barnabás Nyiregyháza.

Diszoklevelet kaptak: Kuhne Ede Budapest, Drezdai motorgyár Drezda, M. A. V. gépgyára Budapest, Szeszák F. és fia Kolozsvár, Udvardy és társa Kolozsvár, Beck és Gergely Budapest, Oberurseli motorgyár r. t. Oberursel, Mátray, Feik és társa Budapest, Mc. Cormick aratógépgyár, Heli-gyár Budapest, Pákorczy László Hódmező-vásárhely, Selgyi motorgyár r. t. Budapest, Geithner és Ransch Budapest, Joszipovich és Fasching Nagykanizsa, Herz Jenő Miskolc, Jakab István Budapest, Steinfeld G. és társa Budapest, Schember C. és fia Budapest, Fuchs és Schlichter Budapest, Lakos Nándor Budapest, Léber Gyula Kolozsvár, Strekk József Kolozsvár.

Elismerő oklevelet nyertek: Retegi Béla Dés, Lics András Hódvörsény, Seemann J. zsef Kolozsvár, Weisz és társa Budapest, Horváth Boldizsár Kolozsvár, Vagner és Töbel Budapest, Szontagh Pál Budapest, Neumann és Mannheim Budapest, Stern József és testvére Debrecen, Koha Róbert Vizakna, Vörös Sándor Monor, Szabó Döme Pérszombat, Fried Izák Kolozsvár.

Versenyei kívül vettek részt a kiállításon: Hoffner és Schrantz Budapest, Első magyar gazd. gépgyár r. t. Budapest.

A kiállítás még csak ma és holnap lesz nyitva. Ma délelőtt 10 és 12 óra között történik a díjazott álatok elővezetése és délután a bejelentett állatok elővezetése. Délután 4—7 óra között cigányzene.

Mozgósítási készülődések.

Titkos rendelet az 51-ik gyalogezredhez.

(Saját tudósítónktól.)

Kolozsvár szept. 7.

A Balkán katonában mind jobban élesztik a tüzet, melynek ereje előbb-utóbb magát a Balkánt fogja felemészteni. Senki sem kétkelhetik abban, hogy egy esetleges világháború lassan pisálkáló lángja lobog abban a kráterben, mely a kelet felől előbb-utóbb kitör és meggyújtja tüzevel egész Európát.

S ugy látszik a hadvezetőség maga is tisztában van ezzel és gondoskodik arról, hogy egy esetleges beavatkozásnak szüksége készületlenül ne találjon benünket.

Biztos és jól értesült forrásból ugyanis arról kapunk hírt, hogy az 51-ik gyalogezred a napokban titkos rendeletet kapott a hadügyminisztériumtól, — mely a közel álló mozgósítás esetére szóló rendelkezéseket tartalmazza.

A rendelkezés szerint mozgósítva lesznek a nagyszebeni, temesvári és zágrábi hadtestek.

A hírt oly autentikus forrásból kaptuk, melynek hitelességéhez szó nem fér és ennél fogva alaposan tartathatunk attól, hogy a legközelebbi időben jelentés események állanak be a keleti forrongások ügyében.

Szenzációs szikkasztás.

— Letartóztatott gavallér.

Kolozsvár, szept. 7.

Manapság, a mikor már annyira megszoktuk a nap-nap után előforduló és kisebb nagyobb szabású szikkasztásokat nem is olvasunk el olyan hírt, a mely csak (?) 10000 forintos szikkasztásról számol be. Hát bizony a Kecskeméti félmilliója, s a Miesinai 50000 forintja után ez a csekély 10000 frt csak egy át-dorbozott éjszakára látszik elégnék, mely pezsgővel kezdődött és az utolsó felvonás a fogházban vár befejezést.

Ki nem ismerte volna Bánffy-Hunyadról a „közjegyző helyettes”, — mert minálunk csak ez alatt a cím alatt ismerték, de voltaképpen csak irnok volt, — Goldsmied Jenőt. Egy nagyon jól öltözött, nagyon szerény embernek nézett ki, ha utca találkoztott vele az ember.

A vendégloiben, kávéházban és a kártyaszalok mellett egy jó módú birtokos benyomását tette. Mulatott, kártyá-

zott és élt nap nap után mint „közjegyző helyettes”. De a véletlen, a sorsnak anyóit emlegetett ironiája őt is utólte.

Tegnap leluhott róla a lepel, véget ért a mulatozások véget ért a kártyázás, s mert már csak egy dolognak bizonytalan a vége: — a tömlőz tartamának. Az elegáns gavallér tegnap csendőrszuronyok között vonult végig Kolozsvárról.

Részletes tudósításunk a következő:

Goldsmied Jenő bányfi-hunyadi közjegyzői irnok egynehány hónap óta nagyon ismert alakja lett városunk mulató és szórakozó helyeinek. Mindegyre feltűnt a lát-hatóron és olyankor főúri grandezzával szórta a pénzt. Huzatta a cigányt, vez-szített a kártyán, de azért pénze mindig volt. Hogy honnan? Hát uram Isten ki-gondolt volna rosszra, hiszen „közjegyző helyettes” volt! De a helyettes, irnokká vedlett, az urból fogoly lett, mert Gold-smied Jenő csalt és szikkasztott.

Ugyanis mellékereset gyanánt az „Erdélyrészi Magyar Jelző és Hitelbank részv. társ.” ügynöke is volt. Mint ügynök kötelessége lett volna ingatlanokra kölcsönöket közvetíteni. Azonban a mit ő közvetített az nagyon csekély volt. Nővelni akarta a banknak forralmát azért, hogy növelje a pénzárcáját. Bámulatos furfanggal költött nekre általa gyártott és hitelesített okmányok alapján kölcsönöket szavaztatott meg a banknál, a pénzt ő vette át átadás végett és rendszeresen magánál felejtette.

Minden baj nélkül ment ez jó darabig; Nern tűnt fel senkinek, mig nem az utóbbi napokban egy újabb és nagyobb különös összeget akart megszavaztatni a bankkal. A bank az összeg kifizetése előtt mellőzte a Goldsmied közvetítését és itt a költött nevű emberre azonban válszult csak egy a levélre ragasztott papíros darabka jött: **címzett ismeretlen.** — Ez már gyanússá tette a bank előtt Goldsmied Jenőt s a bank jogi tanácsosa azonnal Bánffy-Hunyadra utazott. Ott alapos bizonyítékokat szerzett arra nézve, hogy Goldsmied miként manipulált és ezért feljelentésre a szolgabírósg házkutatást tartott a Goldsmied lakásán és az eredmény 75 darab költött névre kiállított kisebb-nagyobb összegű hamis kölcsönkönyveket találtak. Vallatára fogták, de Goldsmied kerekén tagadta, hogy bármilyen bűn is terhelne lelkét. Mindennek dacára letartóztaták és bekisérték a kolozsvári kir. ügyészséghez, hol már bevalotta régóta rendszeresen folyó szikkasztásait és csalásait.

Az elsikkasztott összeg közel 10000 forint. Letartóztatások körében 1700 forint készpénzt találtak.

Es most már hosszú időre letűnik a láthatárról egy örökké mulató „közjegyző helyettes”, de letűnése előtt nem hagyta a talányt megfejtetlenül. — Honnan is a pénz? — S még csak azt sem mondhatja okul: Tu e' la!

Hírek.

Séta a kiállításon.

Jelenet.

(Szin: az állatkiállítás területe. Idő: Jelenkor.)

(A jury pavilonban a rendező bizottság egyik impozáns szemüveges főalakja büszkeségtől dagadozó lélekkel kél szóra.)

A közönséghez:

— Megnyitóm a kiállítás!

(A szép kijelentésre a rendőrök elfoglalják helyüket a kapunál, a zászlók lengenek, a fák susognak, a bikák beégnek, a többi jószág torka is eget kér, a gépek zúgnak és a közönség totul.)

Fennt a szemüveges ur magyarul:

Gazdak ünnepe... Állatjaink legjava... Aranyérem... diszoklevél... stb.

A közönség: Czecezeceze... Jaj! Mi lyen juhok...

(Egy fekete selyem ruhás asszonyka az urához, akiből kinéz a lateinen): Drágám! Mi ez? (Egy félelmesen hegyes szarvu hortobáji kosra mutat.)

Az ur: Az? (s miután még csak a mérszárszékben látott juhot és annak nincs szarva, kijelenti filozófusi komolysággal): Thibeti-kecske!

A nő: Jeszszus! De szép!

Az ur: (egy piros vállszallagos mőcs juhászhoz): Mondja barátom... mik is ezek?

A juhász: (kalapbillentve) nu styu un-gurestye...

Az ur: (némajátékkal magyarázza a kérdést):

A juhász: Ühöm... Oaje mariasze!

Az ur: Persze hogy az! Mondtam!

(De a biztonság kedvéért megkérdezi a feleségét háta megett valakitől az „oaje értel-més és mikor megtudja, hogy birká, gyor(san vezeti ő nagyságát a tyukok felé...)

(Hápgó emdéli ludak és kotkodácsoló plymouth tyukok között mosolygó húzelés-sel szól egy nagysága az élete párjához):

Feri: Vegyél nekem egy törzs török tyukot!

Feri: (Kemény kalapos, evikeres alak, vizsgálódva, mint a kit a tyúk nagy érdekelte.) Melyik az a törzs?

A nagysága: (Egy emeleti kettőre mutat) Az! Látnod jövök tőlem is vennék: Nézd be érdekeseke...

Feri: Igen! Azok a sárgák! Nagyon szépek! (Közben egy késsel díszített drapp ruha feltűnik a kettőreki túldolalan és a drapp ruha felett egy szép fekete hajú asszonyi fő és Feri töröktyűk nézést mímelve lohol a túldolalra és lassanként eltűnik.)

A nagysága: Dehogyan a sárgák! Azok selymesek! Ezek a cirmostarkák! (Megfordul és látja, hogy „ő” eltűnt. Tovább megy és vizsgálódik azon tudattal lelkében, hogy az ő bronz pulykái különbek az első kettőre lakóinál.)

(Egy katonatiszt, ki a báltermekben nőtt fel és a tiszt étkedéshől hordatja a kosztot. Egy másikhoz: Mi az?)

A másik: Rucca.

A tiszt: Kátia Mein Gott... Ilyen? Hány adag lesz ebből? Holnap megmondom a Kúchenchefnek, hogy nézze meg.

(Egy leány, ki csak önmaga szerint gazdasszony, de mások szerint nem az, az edes anyjához:)

Edes anyám csak azt a zöld madarat tessék megvenni!

Az anya (aki annál jobb gazdasszony): Szegyd magadat, hogy csak az érdekel! Az a haszontalan jószág... Látszik, hogy semmi érdeked a baromfi nevelés iránt...

A leány: (egyre sóvárogva nézve a zöld madarra) hát ez nem az?

Az anya: (egy megrövidült pillantással méri végig és tovább haladnak a gépek felé.)

Egy tordai atyafi, aki még Tordán nem látott autóbilt, megállt a tizenötezer koronás motorkocsi előtt!

(A gépgyári alkalmazotthoz): Mondja! Mit csépel ez a gép!

Az alkalmazott (sértősen véve, felpattan): Csépli az eszt! Ez kocsi! Ugy meg, mint a gondolat! Autóbilt! Motor...

A tordai: (hihetetlenül vakarja a fejét): Hogy a motoros fene egye meg! Pedig mozdonya sincs...

(A gépek zakatolnak, zúgnak és lenge fehér ruhák, virágos kalapok libegnek el piros és zöldre festett fatestek között.)

A közönség vonul kifelé, a kocsi rohog és az egyik színen megszólal az egyik cigányjű:

Apjuk! láttad azt a fényes ruhát? (Kibámulnak a léceken és éppen előttük vonul el egy szürke selyemruha.)

A huncigája: Látnom. Na?

A párja: En is olyat szeretnék!

A másik: Szébb a tiéd...

A párja: Te azt nem érted! Nekem is olyan kell... (Fájdalmasan begett.)

A másik: (busan lehorgaszja fejét és

ha gymnasiumot végzett volna, bizonyára elsohajtaná: »Te is fiam Brutus? Azonban így csak a világ romlásán töpreng...«)

(A Laji bandája húzza, a lámpák kigyulnak, a harang megszólal a katkodással vegyes lönyerítés összehangzik a cache-valke ugrálás üteteire, a kapu előtt elhangzik a sok »viszontlátásra« a szemüveges urnak ömlik a gratuláció, a pénztárnoknak a bevétel, Feri is megérkezett a szép asszonnyal, a hold kisütött a sétatén, végigárad a fény és beragyogja egy néhány szerelmes pár szívét, a négylábu társaság elpihen aludni, a kétlábuak pedig »mennek haza...«)

En: Nekem mondják? (Függöny.)

Fodor Brzsike.

Szerencsétlenségek a nagygyakorlatokon.

Lovasok a kuthan. Az ágyutöltény sebesültje.
Kolozsvár, szept. 7.

Hirt adtunk róla, hogy az Ujfalú körüli fő hadgyakorlatoknak két előkelő sebesültje van: Allram Lothár, szegedi huszárezredes, aki a trónörökös érkezésének napján, gyakorlat közben leestett a lováról és Del Mastro ezredes, olasz katonai attasé, aki az allíosi mezőkön lefolyt lovas-attaknál a vágatoló paripák közé került és egy tüzes lövegűstől a térdén szenvedett sérülést. Allramot a temesvári csapatkórházba szállították súlyos sebével, Del Mastro olasz attasét pedig Ujfalura vitték. Tegnap újabb szerencsétlenségekről szóló hírek érkeztek a hadgyakorlatok színhelyéről. Az esetek, amelyek között súlyos is van, gyakorlat közben érték a katonákat. Tudósítónk a következőkben számol be a szerencsétlenségekről:

Csütörtökön, a gyakorlatok első napján történt, miközben a 12. hadtest lovas-hadosztálya Temes-Ujfalú környékén rohammal ment a 7-ik hadtest tüzésége ellen, hogy a szamosújvári 9. honvédhuszárezred öt huszára a tükben lovastul belengratott egy kutha, a melynek kájája hiányzott. — A kut meglehetősen mély volt s látvány pedig igen érdekés, de nagyon borzalmas vala, a mint lovasok és lovak egymás hátán vergődtek a vízben. A szerencsétlenül járt huszárokat lovastul együtt megmenetltek, három huszár azonban súlyos testi sérülés, ezek közt egy veszélyesebb csonttörés árán szabadult meg a

komolyabb veszedelemtől. A vízből kihuzott lovak közül egy úgy eliramodott, hogy mindaddig nem jöttek nyomára.

Ugyanezen attak alkalmával történt, hogy mikor a 7. hadtest tüzésége a huszárok rohama ellen védekezett, Máté Ferenc tüzért egy gyakorlati ágyutöltényvel megölték, úgy, hogy a felső testén súlyos égési sebeket szenvedett. A megsérült tüzért tábori kocsin szállították be az aradi várkórházba, a hol ápolás alá vették. Sérülése hosszantartó gyógykezelést igényel.

(Öngyilkos kömivessege.

Kovács Sándor 23 éves kömivessege, tegnap d. u. atyjának Hajnal-utca 25. sz. alatti lakásán apja vadászfegyverével szájbaltotte magát, úgy, hogy nyomban szörnyethalt, mert a lövés szétrozsolt a fej alsó részét. Öngyilkosságának oka ismeretlen. Holttestét a bonetani intézetbe szállították.

(Tanító-választás.) A román. kath. belvárosi elemi iskola két tanítójára történt tegnap választás. A választásból Ince Károly és Várady Albert került ki győztesen míg Halász Gyula néhány szóval kisebb-ségben maradt, de valószínű, hogy Várady Albert megüresedett helyét vele fogják betölteni.

(Válság a Kis és közepkereskedő-társulatnál.) Az „Ujság” hirt adott néhány héttel ezelőtt arról, hogy Havas Lázár a Kis és közepkereskedő-társulatnak elnöke, lemondott ezen tisztéről. Azóta a Kis és közepkereskedők társulatában különböző pártok alakultak, melyek eredményként ma késő este egy nyilatkozat és egy cikk került hozzánk kerül uton, melyben hangulatos csinált, amellet, hogy Havas Lázár viszatérjen az elnöki székbe. Mivel úgy tudjuk, hogy ebben az egész ügyben bonyodalmas oly nagyfokú zavarodás van, melyet egy ilyen egyoldalú információval elintézni nem lehet; ennél fogva fenntartjuk magunknak a jogot, hogy erről az egész ügyről alapos adatokat szerezzünk be és holnap lapunkban részletesen be fogunk számolni annak eredményéről, mert akkor módunkban lesz az elnökviszályt furesse előzményeivel és következményeivel együtt részletesen megismertetni.

(Öngyilkossági kísérlet.) Özv. Mayer Antalnén tegnap d. u. Brassai-utca 6. sz. alatti lakásán, öngyilkossági szándékból szublimatoldatot ivott. A házbeliek észrevették az öngyilkossági kísérletet és az előhívott mentők ellenszert adtak az asszonynak ki azonban

súlyos belső égési sebeket szenvedett. Beszállították a Karolina kórházba.

(Kifosztott őrmester.) Szabó őrmester a Marosvásárhelyi 2-ik honvédhuszár-ezredből, Uj-Aradon volt beszállássalva és tegnap éjjel bement Aradra egy kávéházba mulatni, hol beitalozott több civil kíséretében. A civilek a jó hangulathoz levő őrmestert elvitték egy éjjeli mulatóhelyre, hol aztán 50 forint pénztől megfosztották, kardját elvették, a galérjáról a csillagokat levágták. Ezenközben dulakodásra került a sor, a tettesek Mészáros kömives és Barcza fuvaros, megtámadták az őrmestert és leteperték. Az őrmestert Tóth Ferenc a 9-ik honvédhuszárezred 4-ik századának közlegénye mentette ki és kísérte Uj-Aradra. A tetteseket a rendőrség elfogta és bekísérte.

(Bucsu-nap változás.) A Torda mellett levő Tur község bucuját e hó 13-án (vasárnap) tartják meg, míg az előző években mindig szeptember hó 14-én volt a bucsu napja.

(Az elátkozott család.) Nagybecskerekéről írják, hogy Zsurk Zampfir gawodjai birtokos családja rövid idő alatt megrendítő módon pusztult ki. A gazdaember családjára egy idő óta szomorú végzet nehezedett, mert nyolc héttel elvesztette a feleségét, néhány hétre rá ezelőtt leányát, a múlt héten pedig négy éves leánykáját nadragulyával megérte meg magát és meghalt. Tegnapelőtt utolsó, nyolc éves gyermekét is utóérte a végzet. A kis fia fürdeni ment a közben belefullt a vízbe. A szerencsétlen családfő iránt a községben igen nagy a részvét.

Táviratok

A trónörökös kegyelete.

Temesújfalva, szept. 6.

Ujabbí rendelkezésre a mise reggel 9 órára lett elhatározva. Wegbecker szertartásmester fél 8 órakor elhozatta a trónörökösnek a Temesváron rendelt két méteres babérkoszorút és azt a kriptában Mária Anna főhercegnő koporsójára tette. Kilenc óra előtt a templom előtt gyülekezett a vezérkar báró Beck, Windischgrätz, Waldstetten, a külföldi titások, Molnár

Viktor főispán, Cabdebő alispán stb. A templom bejárata előtt fehérruhás leánykák sorakoztak. A trónörökös a nép lelkes éjenzése körül 9 órakor érkezett a templomhoz, tüdőzölve a megjelenteket a templomba lépett. A bejáratnál Hold Ádám plébános fogadta. Jelen voltak még a templomban gróf Szelénszky Róbert a nejevel és özvegy gróf Károlyi Viktornéval, az udvari tisztviselők és a falu lakossága. Mise után a trónörökös Beck báróval és Windischgrätz herceggel a főoltárhoz ment s elolvasta az itt elbunytt főhercegnő síremlékét. Azután Hold plébános kalauzálásával kiment a kriptába, hol megkérdezte a plébánost: Mikor és miért jött ide a főhercegnő? Mikor halt meg? A plébános elmondta, hogy a főhercegnő, mint súlyos mellbeteg idejött, egykori régi tanítójához, Lovász Zsigmondhoz. A trónörökös nagy érdeklődéssel hallgatta. Majd visszatérve a templomba, orgonaszó zugása közben eltávozott. Gelb és Rémy szárnysegédekkel Radnára utazott, a bucujáróhely megtekintésére. — A trónörökös 2000 koronát adományozott a falu tűzkárosultjainak. Holnap a hadgyakorlatokról egyenesen a vonathoz hajtat Bécsbe utazik, Beck báró pedig a vezérkarral 8-án délután Galiciába utazik a hadgyakorlatokra.

Királyi kihallgatások.

Budapest, szept. 7.

Ő felsége tegnap délelőtt fél 10-kor Kluen-Héderváry miniszterelnököt, egy óra-
kor pedig Széll Kálmán fogadta hosszabb magánkihallgatáson.

Rákosi Viktor beszámolója.

Hajdunánás, sz. pt. 7.

Tegnap délután Rákosi Viktor beszámolt mondott. A kerület bizalmat szavazott képviselőjének. Kíséretében volt Nessi Pál képviselő és Sebők Gyula fővárosi szerkesztő.

Felelős szerkesztő:
HERCZEG JENŐ.

Laptulajdonos:
GOMBOS FERENCZ.

1184—1903.
végh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ennél közhírré teszi, hogy a Kolozsvár városi kir. járásbíróságnak 1902. évi Sp. I. 227/8. számú végzése következtében dr. Mihály József ügyvéd által képviselt Keresztessy Pál és fia czég javára dr. Bogdán Péter ellen 197 korona 63 fillér s járuléka erejéig elrend. 1903. évi január hó 29-én fogatosított kielégítési végrehajtás után felülfoglalt és 2076 koronára becsült következő ingóságok, ugymint: bútorok stb., nyilvános árverésen eladhatók.

Mely árverésnek a fenti kir. járásbíróság 1903. évi VI. 146/5. számú végzése folytán 177 korona 63 fillér hátralék tökékövetelés, ennek 1902. évi február hó 19-ik napjától járó 5% kamatai, váltódj és eddig összesen 78 kor. 66 fillérben bíróság már megállapított és az ez utáni költségek erejéig Kolozsvárt, Mátyás király tér 25-ik szám alatt leendő esküvőjére 1903. évi szeptember hó 9-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az előírt végrehajtó ingóságokat mások is le- és felülfoglaltaták, s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kolozsvárt, 1903. évi aug. hó 17. napján.

Ligeti József,
kir. bír. végrehajtó

Kiadó bolthelyiség!

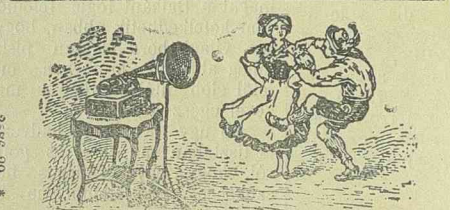
!!

Egy szép nagy bolthelyiség, ez év okt. hó 1-én kiadó, a volt Sipos helyiség.

Értekezhetni:

Bitó Rezső, Mátyás kir.-tér 12.

A világ legtükéletesebb Beszélő gépe!

Világhírű Mascagni Record Comp. grammophonjait és fonographjait

csekély havi részletekre szállítjuk. Havi részlet 4 koronától feljebb. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. — Erdélyrészi főképviselő: —

„KORVIN MÁTYÁS”
Erdélyi Könyvkereskedő Részvénytársaság
Kolozsváron, Deák Ferenc-utca 21.

Hangszer osztály. — A gépek ugyanott megtekinthetők.

Braun Mihály
hangszerkészítő
KOLOZSVÁRT,
Wesselényi M.-u. 18.

Nagy raktár az összes hangszerekben. — Nagy javítóműhely. — Árjegyzék ingyen és bérmentve. —

Nyakkendő különlegességek!

BITTÓ REZSŐ KOLOZSVÁR MÁTYÁS KIR.-TÉR 12.

Ajánlja az őszi évadra megérkezett
Férfi divat ujdonságait!

Legjobb kivitelben, legjutányosabb árakban!

Mátyás király tér.
Gróf Rhédey palota.

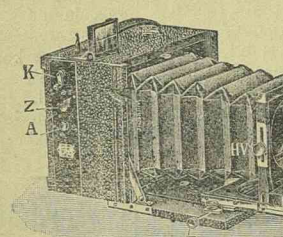
Schuster Emil
Norinbergi, diszmű, játék, sport, vadászati és fényképezési kellékek áruaktára
Kolozsvárt.

Telefonszám:
183.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát:

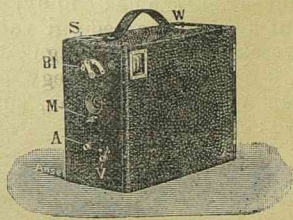
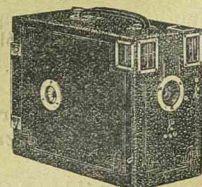
Az eredeti Amerikai Gramphon

eredeti gyári árakon 105, 150—200 koronáig; ugyszintén az ezekhez megfelelő

lapokból allandó nagy raktár magyar, német, angol, francia, olasz kiadásokban. Gramphonokat megfelelő re-erentiák mellett havi részlettörlesztés mellett is árusítok eredeti gyári árakban.

Fényképezési kellékekben: Kézi, zsebkamrákból filmek, üveglemezek a leghíresebb gyárakból, másolópapírok, levelezőlapok és vegyszerekből, szóval minden megkívánható kellékeket eredeti gyári árak mellett.

Vadászati kellékekben: Kizárólagos raktár I. P. Sauer & Sohn Suhl. H. Pieper és Neuman Freres belgiumi fegyvergyárosok serétes és golyós fegyvereiből bármilyen Caliberben 38 koronától 603 koronáig; Revolverek, Browning és Bär czellővő és flobert pisztolyok, revolver-töltények, tölténybűvelők, fojtások, golyók és serétek, becsavaró- és tisztító kellékek s.b., v. társzépítők, esztrak, vadászharisnyák, kalapok és sapkák. Vízhatlan lodna és teveszörkakatok, felöltők és gallérok, valódi daniái mosható iramszarvasbörkabátok, szőrmevel bélelte és béleletlenül, borsapok és sisakok.

Schuster Emil.

2 13 43—*

„Oberurseli Motor-gyár Részvény-Társaság”, Oberursel.

Majna-Frankfurt mellett.

Jroda és mintaraktár: Bécs, VII., Lindengasse 33.

A legjobb és legolcsóbb hajtóerő a „GNOM” benzín-petrolin-motor-mozgony.

3000-nél több üzembem!

Könnyen kezelhető!

Villanyos gyújtással!

Okli. gépész felesleges!

Motor-mozgony.

Magyar levelezés!

Költségvetés, tervék és egyéb felvilágosítás ingyen és bérmentve.

Magyar levelezés!

Kolozsvári Kiállításán 5., 6., 7. és 8-án üzembem látható!

2693. 4—5

Iskola Alapítvány — Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár — Fundația pentru Școală — BCU Cluj Napoca